

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00' sáng thứ Hai ngày 17/01/2022.

NỘI DUNG HỌC TẬP ĐỀ TÀI 767

“PHẬT ĐỘ NGƯỜI CÓ DUYÊN, VẬY AI LÀ NGƯỜI CÓ DUYÊN?”

Phật độ người có duyên. Chúng ta tự quán sát xem: Ai là người có duyên? Chúng ta tự hỏi xem: Mình có phải là người có duyên hay không? Nếu có duyên thì đã được độ, nếu được độ thì đã có thành tựu, đã được giải thoát, có sự an lạc. Trong “*Kinh Hoa Nghiêm*”, Phật nói: “*Chúng sanh thời Mạt Pháp bất hiểu Cha Mẹ, bất kính Tam Bảo, không làm việc thiện, chuyên làm việc ác*”. Đây là sự nhắc thức của Phật. Chúng ta thấy phàm phu nghiệp chướng, hướng đến những điều tốt, những điều thiện lành thì rất khó, hướng đến những điều bất thiện, những điều ô nhiễm thì rất dễ dàng.

Tổ Sư Đại Đức nhắc nhở chúng ta rằng chúng ta là phàm phu ít tu, phước mỏng, nghiệp dày. Chúng ta đừng nghĩ rằng mình là người có tu, đừng nghĩ rằng mình đã tu được nhiều phước lành! Thật ra, đối với phước báu trong vận mạng của chúng ta, chúng ta tích góp thì ít, tiêu sài hao phí thì rất nhiều. Giống như gửi tiền ngân hàng, chúng ta gửi tiền vào ngân hàng thì ít nhưng rút tiền ra thì nhiều. Hòa Thượng nói: “*Lốp trẻ ngày nay có nhiều thẻ tín dụng ngân hàng, tiêu trước trả sau*”.

Một hạt com, một cọng rau đều là ân đức của người. Nếu chúng ta không cẩn trọng, nếu chúng ta tùy tiện thì chúng ta hoang phí rất nhiều. Tôi trồng rau nên tôi thấu hiểu điều này. Mặc dù tôi ứng dụng công nghệ để trồng trọt canh tác nhưng để có được một cây rau không hề đơn giản. Khi nhặt rau, người ta vứt bỏ lá vàng nhưng tôi ăn cả lá vàng. Nhưng khi tặng rau cho người khác thì tôi luôn chọn rau tươi ngon để tặng.

Người xưa nói: “*Vô công bất hưởng lộc*”. Đây là đạo lý tích phước. Hòa Thượng nói: “*Phật độ người có duyên. Ai là người có duyên? Phật pháp đề xướng hiếu đạo. Phật pháp đề xướng sư đạo. Hiếu dưỡng Phụ Mẫu, tôn sư trọng đạo. Phật pháp từ hiếu đạo và sư đạo mà bắt đầu, từ nơi này mà viên mãn. Người có duyên chính là người bắt đầu từ hiếu thuận Cha Mẹ, kính trọng Thầy Cô. Mãi đến quả vị Phật thì sự hành hiếu này mới viên mãn. Bồ Tát hành hiếu chưa viên mãn*”.

Chúng ta đề xướng hiếu đạo và sư đạo, vậy mà họ cho đó là xen tạp. Họ cực lực bài xích chúng ta, thậm chí còn cho rằng đề xướng hiếu đạo là Nho Gia của Trung Quốc. Chúng ta thử nghĩ xem: Hai – ba ngàn năm trước, Cha Mẹ có muốn con cái hiếu thảo không? Hai – ba ngàn năm sau, Cha Mẹ có muốn con cái hiếu thảo không? Hai – ba ngàn năm trước, Thầy Cô có muốn học trò công thành danh toại, biết hiếu kính Thầy Cô không? Hai – ba ngàn năm sau, Thầy Cô có muốn học trò công thành danh toại, biết hiếu kính Thầy Cô không?

Phật pháp bắt đầu từ hiếu đạo và sư đạo, từ lúc bắt đầu đến lúc viên mãn đều bắt đầu từ đây. Hiếu thuận Cha Mẹ của mình chỉ là việc nhỏ, dần dần chúng ta phải mở rộng tâm lượng, nhìn thấy tất cả chúng sanh đều là Cha Mẹ. Ban đầu chúng ta chỉ hiếu thuận với Cha Mẹ của mình, sau đó chúng ta hiếu thuận với tất cả chúng sanh. Ban đầu chúng ta chỉ tôn kính Thầy Cô của mình, sau đó chúng ta tôn kính tất cả Thầy Cô.

Hòa Thượng nói: *“Thiện Tài Đồng Tử đi tham vấn tất cả các ngành nghề, trong đó có cả vũ nữ, Ngài đều đến để tham vấn. Vì sao Thiện Tài Đồng Tử nhanh thành Phật đến như vậy? Bởi vì Thiện Tài Đồng Tử coi tất cả mọi người đều là Thầy của mình, tất cả mọi người đều đáng để học tập, chỉ có mình là học trò. Vì vậy sự hiếu học không có chướng ngại”*. Chúng ta có chướng ngại, chúng ta không tiến đạo bởi vì chúng ta coi thường mọi người, không xem trọng mọi người. Chính tâm niệm này khiến cho chúng ta không thể xây dựng tín tâm. Không có tín tâm cho nên chúng ta không làm theo, nếu làm theo thì lại làm không triệt để cho nên chúng ta rất khó có thành tựu.

Trong Phật pháp là như vậy, thế gian cũng như vậy. **Trong thế gian, chúng ta không thể có niềm tin để gần gũi và hợp tác với người bất hiếu Cha Mẹ, bất kính Thầy Cô. Thầy Thái Lễ Húc dạy chúng ta khi chọn vợ chọn chồng thì chọn người hiếu kính Cha Mẹ. Trong kinh doanh, chúng ta cũng phải chọn đối tác là người hiếu kính.** Nếu họ xem thường sự hiếu kính thì chúng ta không nên hợp tác với họ. Cha Mẹ có ân đức sinh thành, Thầy Cô có ân đức dạy bảo mà họ còn xem thường thì họ càng xem thường chúng ta bởi vì chúng ta chỉ là đối tác của họ. Chúng ta có lợi cho họ thì họ kết giao, chúng ta không có lợi cho họ thì họ chia tay, tan rã. Trong Phật pháp, họ không kính trọng Cha Mẹ, không kính trọng Thầy Cô mà họ nói là họ kính Phật. Vậy thì sự kính Phật đó là thật hay giả? Đó là giả. **Hiếu kính phải thể hiện từ tự tánh. Hiếu kính phải lưu lộ từ tánh đức. Vậy thì hiếu kính với tất cả Cha Mẹ, hiếu kính với tất cả Thầy Cô, hiếu kính với tất cả chúng sanh, hiếu kính với Phật mới là thật.**

Khi tôi đi giảng ở miền Tây, họ tổ chức pháp hội với nghi thức thỉnh pháp rất long trọng. Người thời nay thiếu sự lễ kính đối với những người Thầy cho nên khi tôi đến đó giảng, tôi để cho họ làm nghi thức đó để người trẻ, người thời sau có sự kính trọng đối với người Thầy. Nếu họ làm long trọng hơn nữa thì càng tốt. Thật ra cũng có không ít người thích được nghênh đón long trọng như vậy. Nhiều người nghĩ rằng tôi thích được như vậy nhưng thật ra tâm tôi thì khác. Tâm tôi luôn đau đầu việc làm ra biểu pháp để người sau nhìn thấy mà học tập.

Trong những lễ cưới, lúc cô dâu chú rể đi vái xá các cụ, các cụ muốn cho miễn lễ nhưng tôi nói: *“Ông Bà Cha Mẹ xứng đáng là những người được cô dâu chú rể lễ lạy. Kính mong Ông Bà, Cha Mẹ thành toàn cho các con được thực hiện nghi thức lễ lạy tri ân!”*. Họ cảm thấy bất an khi con cháu lạy họ vì chính họ chưa từng làm như vậy với Trương bối. Hôm trước có một gia đình tổ chức lễ tri ân Cha Mẹ. Con cái muốn thực hiện nghi thức tri ân Cha Mẹ. Người Mẹ lấy có bận việc nên không ngồi lên ghế để các con được lễ lạy tri ân. Người Bố thì ăn mặc xuềnh xoàng ngồi trên ghế. Khi các con cung kính lễ lạy tri ân, người Bố cảm thấy tiếc vì đã không ăn mặc chỉnh tề, không mặc áo dài, đóng khăn để lưu lại những hình ảnh đẹp làm kỷ niệm.

Lúc học trò lễ lạy thì Thầy giáo có thể ăn mặc xuềnh xoàng được sao! Năm 2014, chúng ta tổ chức lễ tri ân Cha Mẹ ở tòa nhà VCCI. Hôm đó trời nắng nóng, tôi đang ở trong phòng và mặc một chiếc áo lá. Lúc đó học trò muốn lễ lạy tôi nhưng tôi không đồng ý vì lễ phải đúng lễ, nếu không đúng lễ thì trở thành phi lễ.

Khi Hòa Thượng còn bé, Cha của Ngài đưa Ngài đến nhà Thầy giáo để làm lễ bái sư. Người Cha ăn mặc chỉnh tề, lạy Thầy giáo một cách nghiêm túc. Sau khi hành lễ với Thầy giáo, người Cha nói: *“Hôm nay, con đưa con của con đến đây, kính nhờ Thầy răn dạy”*. Người Cha giao con cho Thầy giáo toàn quyền dạy bảo, cho nên Thầy giáo dạy học một cách nghiêm túc.

Hòa Thượng nói: ***“Khi thấy Cha kính trọng Thầy giáo thì mình có thể không kính trọng Thầy được không? Mình không dám lơ là, không dám xem thường việc học tập”***. Sau khi Cha của Hòa Thượng lễ lạy Thầy giáo thì đến lượt Hòa Thượng. Ngài lễ lạy Thầy giáo giống như cách mà người Cha đã lễ lạy Thầy. Sau lễ bái sư thì Thầy giáo mới tiếp nhận học trò. Trong quá trình học, dù Hòa Thượng bị Thầy giáo nghiêm trị cũng không bao giờ dám về nhà mách Cha Mẹ.

Thầy Cô giáo ngày xưa nghiêm trị với học trò. Học trò ngày nay không được hưởng sự nghiêm trị của Thầy giáo làng. Tôi may mắn nhận được sự nghiêm trị của Thầy giáo làng. Tôi từng bị Thầy giáo đánh đau đến mức sinh tâm thù ghét Thầy. Khi biết đến văn hóa truyền thống, tôi mới nhận ra và biết tri ân Thầy. Thầy tên là Mười, khi đó Thầy hơn 80 tuổi. Con của Thầy là Cô Sáu. Nếu học trò không thuộc bài thì Thầy cầm thước tre đánh rất đau vào mông học trò. Sau khi bị đánh thì trên mông học trò đầy những vết hằn. Ân đức của Thầy vô cùng lớn. Thầy rất nghiêm khắc, khi thấy tôi dùng tay trái để cầm bút thì Thầy đã đánh rất đau vào tay trái của tôi. Ngày nay tôi có thể cầm cây bút bằng tay phải được là nhờ tôi được Thầy giáo rèn giũa vô cùng nghiêm khắc. Thầy Cô bây giờ đều đã ra đi, chỉ còn lại sự hoài niệm.

Ngày xưa, người Thầy giống như người Cha, người Cô giống như người Mẹ. Thầy Cô dạy bảo học trò rất nghiêm túc. Người xưa nói: ***“Trong cuộc đời chúng ta, có hai người không bao giờ ganh tị với sự thành công và trưởng thành của chúng ta, đó chính là Cha Mẹ và Thầy Cô”***. Khi chúng ta tổ chức lễ tri ân Thầy Cô giáo trực tuyến nhân dịp ngày Nhà giáo Việt Nam 20/11/2021, học trò rất cảm động khi Thầy giáo vẫn nhớ rõ học trò sau 20 năm không liên lạc. Thầy giáo vẫn nhớ đến từng đặc điểm, tính cách của học trò, vẫn nhớ đến hoàn cảnh gia đình của học trò. **Người không kính trọng Cha Mẹ, không kính trọng Thầy Cô không thể là người tốt. Nếu chúng ta chọn họ làm đối tác trong công việc, chọn họ làm đối tác để xây dựng gia đình thì chắc chắn sẽ gặp tai ương.**

Khi tôi bị Thầy giáo đánh và khi nhìn thấy Thầy giáo đánh các bạn, tôi rất sợ nhưng không dám bỏ học. Học trò chúng tôi tập viết vào vở, Thầy Cô chấm điểm. Nếu chúng tôi bỏ học, trong vở không có chấm điểm, không có lời phê, không có chữ mẫu của Cô giáo thì khi về nhà Cha Mẹ sẽ quở trách chúng tôi. Tôi ghét Thầy giáo và Cô giáo đến mức cô quên đi những cái roi vọt thời học sinh, không nhớ đến họ nữa. Nhưng khi tôi học văn hóa truyền thống, khi nghe Hòa Thượng và Thầy Trần Đại Huệ giảng, những ký ức thời học trò mới ùa về,

tôi nhớ đến những hình phạt của Thầy Cô giáo khi tôi chảnh mắng, lười biếng. Lúc đó tôi mới có ý niệm tri ân Thầy Cô.

Hòa Thượng nói: **“Bất hiếu Cha Mẹ, bất kính Sư trưởng, không xem trọng Thánh đạo thì bạn là người không có duyên. Dù bạn gặp được thiện tri thức có tài đến mức nào thì bạn cũng không có được lợi ích vì họ dạy bạn, họ nói pháp cho bạn nghe nhưng bạn không tin. Bạn không tin nên không hiểu, vậy thì làm sao bạn có thể hấp thu, tiếp nhận, càng không thể y giáo phụng hành. Không y giáo phụng hành thì không thể chân thật có thành tựu”**. Chúng ta phải nghiêm túc tiếp nhận lời dạy bảo này của Hòa Thượng.

Các chú ở với tôi mới chỉ bị ăn mắng chứ chưa bao giờ bị tôi đánh. Hồi còn nhỏ, tôi học chữ Hán từ vị Thầy trụ trì Tổ đình Phước Hậu ở tỉnh Vĩnh Long. Thầy vô cùng nghiêm khắc. Khi tôi viết chữ sai, viết không đúng, Thầy đánh tôi rất đau. Khi đó, tôi không hiểu tâm của người Thầy nên sinh tâm ghét Thầy. Về sau, khi bắt đầu bước vào dịch thuật đạo đức Thánh Hiền, càng học thì tôi mới hiểu rằng nhờ sự nghiêm dạy của Thầy mà học trò mới có được thành công. Tôi rất tri ân công đức của Thầy. Thầy chính là người đã để lại cho thế gian bốn câu:

“Đừng tu gian tu dối

Đừng tu lợi tu danh!

Đừng tu dục tu tình

Đừng tu quanh tu quẹo”

Hòa Thượng nói: **“Phật pháp là giáo dục của Thánh Hiền, là giáo dục của Đại Thánh Đại Hiền. Phật pháp bắt đầu từ hiếu đạo và sư đạo mà bạn không bắt đầu từ nơi đó thì bạn đi tìm ở đâu? Bạn đi đâu để mà tìm? Cho dù bạn tìm ở nơi khác thì nơi đó không có thành tựu chân thật”**.

Bài học hôm nay, chúng ta học: Phật độ người có duyên. Ai là người có duyên? Ta tưởng rằng ta tiếp cận được nhiều tri thức, học với nhiều vị Thầy thì ta là người có duyên. **Người chân thật hiếu kính mới là người có duyên. Hiếu kính phải lưu xuất từ tự tánh của chúng ta. Như vậy thì ta kính trọng Cha Mẹ mới là chân thật, ta kính trọng Thầy Cô mới là chân thật, ta kính trọng tất cả chúng sanh mới là chân thật, ta kính trọng Phật mới là chân thật.**

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy còn lộn xộn, còn nhiều sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!

Chúng con chân thành cảm ơn!